

Speciální drážní vozidla

Peter Bado
Václav Jelínek

OPRAVY K PRVNÍMU VYDÁNÍ

ČERVEN 2014

Úvod

V souvislosti s druhým, doplněným vydáním knihy „Speciální drážní vozidla“, vydaným v roce 2014, které je rozšířeno o 16 stran, přistoupili autoři k vytvoření dodatku, který má sloužit jako aktualizace prvního vydání. Kromě nových vozidel a nových fotografií jsou v něm uvedeny i zásadní změny textu. Tento dodatek vyšel formou samostatného souboru.

Vzhledem k tomu, že se autoři ale v prvním vydání nevyvarovali také věcně nepodstatných chyb, které v dodatku nejsou uvedeny, přistoupili rovněž k vytvoření tohoto souboru, ve kterém jsou kromě upozornění na již zmíněné chyby uvedeny také ostatní změny v textu. Přes veškerou tuto snahu je možné, že nebyly odhaleny všechny nedostatky a tak autoři uvítají zpětnou vazbu na adrese knihasdv@seznam.cz.

S nemalým potěšením doplňujeme, že Česká pošta, s.p. vydala shodou okolností právě v roce 2013 první poštovní známku na našem území s motivem speciálního drážního vozidla – osobní drezíny Tatra 15/30. I když lze po odborné stránce na obrázku drezíny nalézt drobné technické nepřesnosti, je třeba ji označit za velmi zdařilou a její vydání uvítat.

str. 9

- *první a začátek druhé věty nahrazen:*

Prvními vozidly, která lze považovat za předchůdce současných speciálních drážních vozidel, byly již na koněspřežných železnicích kolejové káry a drezíny, které využívaly pro ně ...

- *4. řádek*

vypuštěno slovo „později“

str. 10

- *první věta vyměněna:*

Období druhé světové války bylo poznamenáno přiřazením některých tratí Německé říšské dráze a Maďarským dráhám.

- *první věta pod podnadpisem „Pracovní stroje u ČSD po roce 1945“ odstraněna*

str. 14

- *upraven text od 6. ř. zdola:*

.... Super Twin. Současně s rušením výrobních závodů v průběhu prvního desetiletí tohoto století byl postupně utlumen vývoj i výroba nových kolejových strojů u donedávna největšího českého výrobce, MTH Praha a.s. a podnik s 54letou historií je od roku 2011 v likvidaci. Zahraničním partnerem byla v roce 2012 založena RSPM Praha s.r.o., která téhož roku koupila výrobní závod MTH v Hranicích na Moravě a zahájila výrobu kolejových strojů pro ruské odběratele. Spolu s firmou NWC Praha obnovila rovněž vývoj speciálních vozidel.

Podrobnější přehled... ..příslušné kapitoly.

str. 17

- *doplněn konec prvního odstavce a upraven text druhého odstavce:*

... úpravy MUV 69. Trend modernizací a úprav vozíků MUV 69 pokračuje i v současné době.

Na našem území po 2. světové válce zůstalo a bylo krátce či dlouhodobě provozováno i několik zahraničních drezín a vozíků. Z drezín to byly mimo typů Chevrolet a Steyer, uvedených v této kapitole, pravděpodobně i drezína italské firmy Fiat, krytá šestimístná drezína firmy D. Wickham z Anglie, americká drezína firmy Kolmazov, Michigan a několik dvoumístných německých drezín ILO, o nichž se nepodařilo získat více informací. Obdobně zůstalo na Slovensku v provozu několik maďarských vozíků Buda. Na stavbách

str. 22; M 160.0; A 160.0

- *rok na konci prvního odstavce v levém sloupci změněn na 1957*

str. 23

- *obrázek vlevo nahoře je ze sbírky Ing. Bohumila Pokorného*

str. 25

- *ve 3. řádce ze shora vypuštěno slovo „snad“*

str. 35; MUV 69.5

- *upraven text:*

Jediný takto rekonstruovaný stroj nebyl nasazen do provozu u ČD/SŽDC a byl používán v závodě MTH Hranice na Moravě. V roce 2013 byl odprodán společnosti RSPM k těmž využití.

str. 37; MUV 69.8

- *upraven text:*

Odnímatelná nástavba sněhové frézy SFK 31 nebyla s vozíkem dodána a byla použita u KSF 77.

str. 40; MUV 74

- *upraven text:*

Jediný stroj byl postaven v roce 2010 a do zkušebního provozu byl nasazen v roce 2011. V roce 2012 byl přestavěn na typ MUV 74.1.

str. 42; MV 80.1; 80; 79

- *u názvu stroje doplněno označení 79.1*

str. 43; MV 80.1.; 80; 79

- *upraven text:*

U ČD došlo v polovině 90. let k přeznačení MV 80 na typ MV 79 (stroje ověřovací série) resp. 79.1, u ŽSR zůstaly všechny s označením původním.

str. 43; MV 80 E

- *u názvu stroje doplněno označení 79.2*

str. 44; MV 80 E

- *doplněn text:*

V polovině 90. let bylo vozíku přiděleno typové označení MV 79.2.

str. 44; MV 80 DELTA

- *autorem třetí fotky je Ing. Tomáš Hošek*

str. 45

- *upraven text:*

Pravděpodobně jediným dochovaným vozidlem je stroj vystavený v Sudoměři u Mladé Boleslavi.

str. 48

- *horní fotografie byla pořízena v žst Velešín*

str. 50

- *upraven text u PA 600 ŽSR:*

Stroj musel být v roce 2011 pro závadu spalovacího motoru odstaven z provozu. Oprava, spojená s rekonstrukcí stroje, proběhla v roce 2012, kdy byl osazen motor Volvo Penta TAD 1643V o výkonu 565 kW, vyměněn generátor a provedeny další dílčí úpravy. Z čel byly odstraněny zásuvky, čímž zanikla možnost napájení původních strojů (SZP 600, SČ 600), vozidlo je však možné využít k napájení jeřábů EDK, nebo jej lze využít jako mobilní záložní zdroj elektrické energie.

str. 55

- *text prvního odstavce upraven:*

Po nasazení na ŠRT byl u ŽS Bratislava provozován také jeden sovětský pokladač PB 2. Domácí průmysl začal dodávat zejména pokladače kolejových polí. Po prototypu PKP 25/15 z počátku 60. let následoval typ PKP 25/20, využívaný zpočátku železničním vojskem, který byl v různých ...

- *8. řádek zdola upraven:*

... Desec TL 50, Robel PA 1-20 PS), což ...

str. 64

- *upraven text:*

Strojem výrobního čísla 04 disponuje firma Subterra. Čtyři stroje TOOŽ byly nevyužity a proto byly dva z nich v roce 2013 odprodány společnosti SaZ.

str. 65; PKP 25/20i

- *upraven text:*

V době přípravy knihy byl na tento typ upravován i stroj výrobního čísla 08 firmy Subterra.

str. 69

- *upraven text:*

Firma Viamont DSP stroj provozovala až do konce roku 2013, kdy byl vrácen majiteli.

str. 72

- *upraven text:*

Vzhledem k orientaci provozovatele na jiné technologie byl provoz UWG ukončen v roce 2010 a počátkem roku 2014 bylo zařízení, vyjma jedné sestavy, odprodáno do Dánska.

str. 73

- *doplňen text:*

V roce 2014 zakoupila společnost ŽS Košice nový stroj, modernějšího provedení.

str. 103

- *9. řádek ze shora, doplněný text:*

... Theurer. V roce 2012 zakoupila ve Velké Británii společnost TSS Grade starší podbíječku typu 09-32 CSM a dva stroje 08-275 a firma Viamont DSP v Německu starší výhybkovou podbíječku Unimat 08-275 3S.

str. 118

- *upraven text:*

Celkem bylo ČSD dodáno pět strojů: TSS Košice (A 114), TSS Hulín (A134), TSS Ústí nad Labem (A 135) a TSS Starý Plzenec (A 115 a A 143).

- *první fotografie byla pořízena 11. 12. 2009*

str. 138; 08-75 GS

- *autorem fotografií je Maroš Ďuriš*

str. 138; 08-16 (S)

- *upravena první věta:*

... byla dodána v roce 1997 na vlečku NH (dnes ...

str. 146; B 133

- *doplněna věta:*

Jediná ASP tohoto typu byla provozována TSS Hradec Králové.

str. 148

- *autorem první fotografie je Ing. Tomáš Hošek*

- *v pravém sloupci nahrazena poslední věta:*

Po několikaletém odstavení v areálu vlastníka v Hranicích na Moravě byl stroj v roce 2012 odprodán na vlečku do Německa.

str. 165; UM

- *doplněna věta:*

Na některé stroje byl dodatečně osazen spalovací motor.

str. 184; EDK 25

- *upraven text:*

... kde jeden je v provozu i v současnosti a druhý byl vyřazen z provozu v roce 2005 a zrušen v roce 2013.

str. 203

- *12. řádek zdola doplněn:*

... tuzemské vagónky. Jelikož převážná část nejrozšířenějších vozidel MVTV 2 byla vyrobena již v roce 1983, přikročily SŽDC i ŽSR k jejich postupné modernizaci.

str. 208

- *fotografie M 131.2003 byla pořízena v žst Bechyně*

str. 222; MP 17 18

- *opraveno označení na ŽP 17-08*

str. 236; Ua; Uas

- *doplněno označení Fas*

str. 238; DS

- *úprava textu v pravém sloupci:*

... od roku 1979. Ověřování záhy znemožnil špatný technický stav energetického vozu, který nedovolil jeho další provoz. Ve snaze tento problém řešit byl po dohodě s VÚŽ u TSS zajištěn vhodný vůz a připravena jeho rekonstrukce na energetický. Po úpravě vozu, kterou realizoval EÚ Olomouc, pokračovaly s více než ročním odstupem zkoušky soupravy. Při nich se projevil značné problémy při manipulaci s vysouvatelnými dopravníky na dopravníkovém voze, způsobené jak délkou dopravníků a jejich tuhostí, tak i převýšením při práci v obloucích.

str. 251

- *upraven text v prvním odstavci:*

V rámci rekonstrukce vozíku MUV 69.8 u TSS, střediska Hradec Králové se předpokládalo jeho využití i jako nosiče nástavby sněhové frézy s hydrostatickým pohonem, přičemž vlastní fréza měla být v zadní části vozíku a sněhový pluh před kabinou. Tento záměr nebyl z důvodu změny úpravy vozíků MUV 69 realizován v plném rozsahu. Při rekonstrukcích těchto vozíků na typy MUV 74.1 a MUV 77 však přikročili oba jejich zhotovitelé, CZ Loko i TSS Ostrava, také k jejich využití jako nosičů sněhových fréz KSF 74 a KSF 77. Uvedené frézy byly v době přípravy publikace ve stádiu zkoušek.

str. 255; LPO 411S

- *upraven text:*

Stroje zdařilé konstrukce byly dováženy v letech 1974 až 1988 a jsou stále v provozu jak u SŽDC, tak i u ŽSR.

str. 256; SSH 71

- *doplňn výrobce Les Ateliers Metallurgiques, Nivelles Divizion de Tubize, Belgie*
- *upraven text:*

Na našich tratích byly tyto sněhomety používány od začátku 40. let, čtyři na území Sudet a dva na Slovensku. Po druhé světové válce byly u ČSD zprvu dislokovány ve výtopnách, teprve od roku 1954 u traťových distancí; ...

str. 262; SFB 3000

- *autorem druhé a třetí fotografie je Bc. Štefan Bartko*

str. 262; KSF 80

- *upraven text:*

Vývoj byl zahájen v roce 1980 a prototyp byl zkoušen v letech 1982 až 1984. Sériová výroba začala pravděpodobně v roce 1985.

str. 267; proudové rozmrazovače

- *upraven text:*

... , na ŽSR je nadále v provozu sedm strojů.

str. 269; Amsler

- *upraven text:*

Na jejich základě postavila Vagónka Tatra Smíchov v roce 1952 vůz se skříní vozu řady Ca 1951 na dvou třínápravových podvozcích, ...

str. 278; MVPTZ (IV)

- *upraven text:*

V roce 2012 byl vůz převeden do muzeálních sbírek MDC Bratislava.

str. 285

- *upraven text druhé věty:*

... objevila až po roce 1990.

str. 286

- *upraven text první věty:*

První silniční vozidla využívající adaptéry pro jízdu po koleji, která se na našem území objevila, byly zřejmě vojenské nákladní automobily, které v roce 1945 v západních Čechách používala americká armáda.

str. 293; Dvoucestné nákladní automobily

- *upraven text:*

Prvními dvoucestnými vozidly vybavenými kolejovými adaptéry bylo u nás několik amerických nákladních automobilů, které se po osvobození v roce 1945 krátce používaly na Plzeňsku.

str. 300; oba typy vozidel

- *doplněn výrobce (SaZ Hodonín, Divize Sázava)*

str. 301; UniRoller

- *upraven text:*

Vozidlo bylo uvedeno do provozu na počátku roku 2012 a odzkoušeno u SŽDC.

str. 303

- *upraven text:*

Poslední provozovatel stroje, společnost Skanska, jej v roce 2013 odprodala soukromé osobě; v současnosti se připravuje jeho rekonstrukce na rozchod 760 mm.

str. 306

- *doplněna nová věta:*

Při opravách a cejchování mostních železničních vah, ale i pro zatěžkávací zkoušky mostů, se používaly tárovací vozy, upravené z různých vozů vyřazených z provozu.

str. 307; ČINASO

- *doplněn výrobce MTH Praha, závod Kladno*

str. 310; SZP 600

- *upraven text:*

Poslední nasazení SZP 600 bylo pravděpodobně v roce 2006, poté byl s OV 2 odstaven v železničním uzlu Žilina a v roce 2013 sešrotován.

str. 311

- *autorem první a třetí fotografie je Mgr. Miroslav Kožuch*

str. 324

- *horní fotografie byla pořízena v žst Kunovice*

str. 335

- *pravý sloupec, první odsek nahrazen:*

Lesní železnice na Slovensku provozovaly pravděpodobně tři drezíny s karosérií osobních vozů Š 1201 STW a dvě s karosérií Š 1202 STW. Z nich se dochovala jedna Š 1201 STW, t. č. v majetku Liptovského muzea a jedna Š 1202 STW, která je majetkem ČHŽ, přičemž tyto jsou vzájemně zapůjčovány.

str. 337

- *úprava textu*

Pro údržbu trakčního vedení ozubnicové železnice Štrba – Štrbské Pleso byl švýcarskou firmou Asper dodán v roce 1970 motorový vozík M 20.0001, v roce 1988 přeznačený na 889.951.

str. 341

- *fotografie WE 75 a Beaver 79-800 W byly pořízeny v žst Kamanice nad Lipou*